

da se umetno vzbujajo in poostrujejo nasprotja mej posamičnimi sloji v narodu samem, zlasti pa še mej posamičnimi panogami narodne produkcije?

Nikdar in nekoli ne pozabimo, da smo maloštevilni narod, in da mnogobrojni in gospodarsko trdni naši sovražniki niso bili še nikdar pripravljeni na tako ljuto bojevanje proti nam kakor prav dandanes.

Spominjamo se pri tej priliki besed, katere je ruski državnik, general Kanebars, izrekel svoj čas, govoreč z nekim slovanskim državnim poslancem o razmerah mej avstrijskimi Slovani. Zapomnite si, da bodo Slovani v Cislitvanski vedno samo toliko veljali, kolikor bodo imeli v glavah in v žepih.

Ves naš narod vidi v zdravem razvoju naših srednjih stanov zagotovljenje svoje gospodarske in politične sile, glavno jamstvo srečnejše bodočnosti, in zato zaslužijo prizadevanja naših kmetovalcev, obrtnikov in trgovcev ne le vroče simpatije, nego tudi najodločnejše podpore vsega naroda.

Zavarovanje za starost.

Leta 1897. se je v dež. zboru kranjskem sprožila misel, naj bi se ustanovila deželna preiskrbovalnica za starost. Dež. odbor je dobil nalog, da v ta namen stori primerne poizvedbe in priprave ter dež. zboru predloži svoje nasvete. Dež. zbor je v tej zadevi vprašal za mnenje zavarovalno tehniški urad v c. kr. ministerstvu za notranje stvari in veščaka dr. Gugenbauerja, profesorja na dun. vseučilišču. Ta je izdelal pravila za deželno starostno zavarovalnico dež. odboru, dal tudi potrebna pojasnila ter se pripeljal v predm. torek v Ljubljano, da pojasni to važno vprašanje. V sredo dopoldne se je na starem strelišču vršilo posvetovanje, h kateremu so bili povabljeni deželni poslanci in nekateri eksperti. Dež. odbornik Povše je poročal, kaj je dež. odbor doslej v tem vprašanju storil. Na to je profesor dr. G. obširno in jasno obrazložil namen in vredbo starostne zavarovalnice. Namen tega zavoda je, da bi bile v deželi kranjski rojene in stalno naseljene osebe v starosti ali onemoglosti po ceni preskrbljene, ne da bi morale vedno plačevati svoje prispevke. Vsak zavarovanec bi plačal, kedar in kolikor bi mogel, in vplačani svoti bi se določila dosmrtna renta, pa bi ne smela presegati 400 gld. Zavarovanje je torej namenjeno za nižje slojeve prebivalstva, katero bi si z razmerno neznatimi prihranki zagotovilo preskrbljenje za starost ali onemoglost. Ako bi kranjska dežela ne hotela sama ustanoviti take zavarovalnice, mogla bi stopiti v zvezo z Niže-Avstrijsko, katera že ima tako zavarovalnico; s časom bi mogla dežela sama ustanoviti tak zavod.

Poslanec Hribar naglašala, da je ideja sicer lepa, toda pri nas težko izvršljiva. Nikakor pa ne bi svetoval, da bi se za Kranjsko ustanovila podružnica niže-avstrijske zavarovalnice. Bolje bi že bilo, da jo dežela Kranjska sama ustanovi. Sicer pa skušnja pri zasebnih zavaroval-

nicah kaže, da se starostno zavarovanje ni obneslo. Mnoge zavarovalnice so že opustile to vrsto zavarovanja, ker so bili režijski troški preveliki. Če se torej kaj zgodi v tem oziru, naj se misli samo na dež. zavarovalnico. Dež. odbornik Povše meni, da bi naše ljudstvo kmalu dobilo zaupanje do starostne zavarovalnice, in tako bi dežela storila važen korak na narodno-gospodarskem in socijalnem polju. Profesor dr. G. odgovarja, da on priporoča niže-avstrijsko zavarovalnico le za ta slučaj, ako bi za sedaj ne kazalo ustanoviti samostojno deželno.

Eksperte gosp. Prosenc meni, da bi navzlic raznim neugodnim razmeram starostna zavarovalnica vendar-le vspevala, zato toplo pozdravlja to idejo. Dr. Tavčar naglašala, da je ta način zavarovanja nevarno polje, ker bi se sicer zasebne zavarovalnice gotovo polastile tega zaslужka. Eksperte gospod Ledenig je mnenja, da bi dež. zavarovalnica vspevala. Odb. Povše končno ponavlja, da so posamezne izieme v večini ugodne za dež. zavarovalnico. Prof. dr. G. dostavlja, da bi morda zavarovalnica ravno bujno ne cvetela, gotovo pa več ali manj vspevala ter koristila prebivalstvu. — Ko je prof. dr. G. podal še nekatera pojasnila glede zavarovanja dež. obveznosti itd., je dež. glavar pl. Detela ob 1½12. uri zaključil posvetovanje.

Za vinogradnike.

Namen vinogradarstva je v prvi vrsti pridelovanje grozdja in ne morda pridelovanje lesa. Poslednjega naj se pridelava na vsaki cepljeni trti le toliko, kolikor se ga potrebuje za prireditvev in dozoritev grozdja v tekočem letu in pa za režnjo v prihodnjem letu. Dopusčati, da zraste na pravilno obrezani trti lesa kolikor ga hoče, ni nikakor gospodarsko, kajti odvečni les v gospodarstvu pač skoraj nič ne zaleže, iz zemlje pa vendarle posrka dosti redilnih snovij, katere bi v prihodnjosti lahko mnogo koristile.

Zato najdemo v vseh tistih vinorodnih deželah, katera so na glasu, da stoje na visoki stopinji umnega vinogradarstva tudi poletno režnjo trt, to se pravi, tam vidimo, da ne puste na trti rasti vseh poganjkov, kolikor jih na spomlad požene, ampak nekatere omandajo — omulijo — popolnoma, druge pa le okrajšajo. In potrebno je, da se to vpelje tudi pri nas v cepljenih vinogradih. Koliko truda in stroškov pač dandanes stane, predno napravimo cepljeni in rodovitni vinogradi! Zato je treba z redilnimi zemeljskimi snovmi kolikor mogoče štediti, da nam trte tem dlje trpe ter rode obilo grozdja, ne pa lesa. Tega pridelamo za kurjavo — hvala Bogu — po hostah še dovolj, in nikakor ni potreba, da bi za to skrbeli tudi po vinogradih.

Mandanje in okrajševanje poganjkov je popolnoma jednako, naj bode deblo višje ali nižje. Mandati se prične